

FRÅGOR FÖR DAGEN

Kvarstående följder av undernäring i tidiga år

Den kände ämnesomsättningsforskaren P. György har i USA publicerat en redogörelse för vissa näringsundersökningar som återges i tidskriften *Näringsforskning* nr 5/61.

De genetiska faktorerna har länge ansetts ha avgörande betydelse för tillväxten. Nutrition och infektion har däremot endast tillskrivits en mera övergående påverkan på organismens utveckling. Under senare år framkomna resultat, från såväl experimentella som kliniska undersökningar, tyder på, att denna skarpa gränsdragning mellan bestående genetiska och övergående nutritionella faktorer ej kan upprätthållas.

Experimentella undersökningar, som utförts i Cambridge, visade att råttor som uppfötts i stora grupper blivit undernärda och betydligt mindre till växten än övriga. Denna skillnad visade sig kvarstå under hela livet. Resultatet anses ha sin motsvarighet även i fråga om människor.

Statistiska beräkningar visar att japanska barn, som fötts och vuxit upp i USA, ej skiljer sig från amerikanska barn i vad beträffar kroppslängd och -vikt, medan motsvarande siffror för japanska barn i hemlandet är signifikant lägre.

Arbetsvårdsverksamheten

Arbetsmarknadsstyrelsen meddelar i sin statistiska redovisning i november 1961 beträffande omfattningen av verksamheten i september månad i fråga om rehabiliteringsfallen följande:

Antalet arbetssökande av denna kategori var för hela riket 10.954, de högsta delsiffrorna hänför sig till Stockholms stad, Norrbottens, Gävleborgs samt Göteborgs och Bohus län. I öppna marknaden kunde 1.032 av de sökande placeras. I skyddade verkstäder 102, i beredskapsarbete 227 och i arbetsträning 205. I yrkesutbildning placerades 542 personer och näringshjälp bereddes åt 71 fall. Sammanlagt kunde 2.203 personer placeras eller en femtedel av fallen.

Redovisningen för verksamheten ger belägg för den betydande eftersläpning som gäller inom detta område. Möjligheterna för skyddad verksamhet och arbetsträning är som bekant alltför ringa. Likaså är de personella resurserna inom arbetsvården starkt underdimensionerade.

Aktiv omskolning

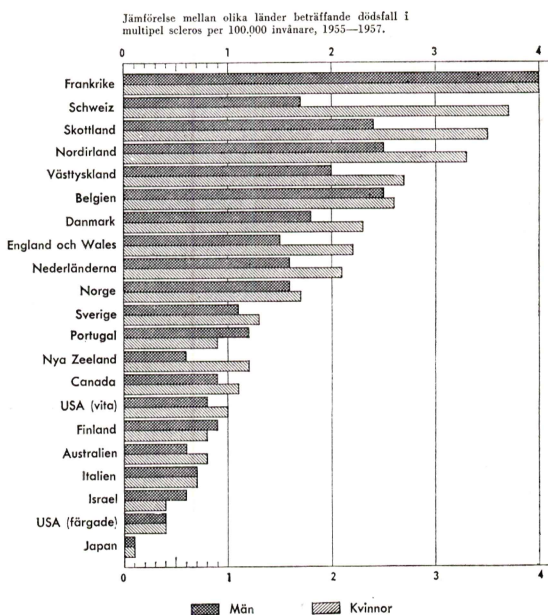
För arbetslösa i Gävle har nyligen startats en omskolningskurs där genomsnittsåldern på ele-

verna är så hög som 55 år, berättar *Arbetsgivaren*. Några av de tolv eleverna är över 60 år, åtta är partiellt arbetsföra. Utbildningen avser verkstadsarbete och man räknar med en lärotid av inemot 1 år.

Omskolningskursen för de överåriga drives inom en av 20 avdelningar i omskolningsverksamheten. Utbildningen synes mottaga elever från alla håll och planen för densamma är utarbetad av överstyrelsen för yrkesutbildning. Av flera vittnesbörd att döma tycks trivseln vid kursen vara utmärkt god.

Dödligheten i multipel scleros (MS)

Multipel scleros är spridd över hela världen men efter ett mönster som enligt olika undersökningar och statistiska utredningar synes ha en speciell struktur. *WHO Chronicle* (november 1961) ger en tabellarisk översikt över dödligheten i denna sjukdom inom ett antal länder. Det visar sig att kvinnor i allmänhet drabbas i högre grad än män. Endast beträffande Portugal synes sjukdomens frekvens överväga hos männen.

Såväl genom enskilda forskningsresultat som tack vare WHO:s epidemiologiska och statistiska utredning framgår det att sjukdomen är ovanlig i tropikerna. Detta förhållande innebär emellertid inte att det föreligger rasskillnader i fråga om mottagligheten. Även på södra halvklotet råder samma tendens, i det att sjukdomen minskar i frekvens i riktning mot ekvatorn. MS är

också vanligare i Canada än i USA och i Schweiz har man till och med kunnat visa en högre sjuklighet i norr än i söder. Trots att Sverige med hänsyn till sitt geografiska läge kunde förväntas ha en hög MS-frekvens visar den jämförande undersökningen att vårt land ligger lågt i fråga om sjukligheten. Den högsta frekvensen i världen förekommer i Frankrike, Schweiz och Skottland. Det betonas dock i WHO-rapporten att jämförelser i fråga om dödstalen enligt redovisningen icke kan göras med någon trygghet. De angivna värdena kan ha framkommit under väsentligt olika betingelser. Det är t. ex. påfallande att dödsåldern för flertalet franska MS-sjuka ligger mellan 70—90 år medan för en rad andra uppgiftslämnande länder dödlighetskurvan böjer av mot de högsta åldrarna medan flertalet dödsfall redovisas där mellan 50—70 år.

Utdelning år 1962 av anslag från Konung Gustaf V:s 80-årsfond

Styrelsen för fonden meddelar:

"Till förfogande för utdelning stå följande belopp.

1) Från 80-årsfondens forskningsfond omkring 200.000 kronor. Anslag av dessa medel utdelas för forskning å de invalidiserande folksjukdomarnas områden, i första hand barnförädlamningen och de reumatiska sjukdomarna.

2) Från Fredrik och Hilda Hagströms fond omkring 5.000 kronor för utforskande av de allergiska sjukdomarnas uppkomst och bekämpande.

Anslag må utgå oberoende av den plats i Sverige, där den avsedda forskningen kommer att bedrivas, och anslag må även kunna beviljas till understödjande av svenska forskares studier utomlands. Bidrag till tryckningskostnader för vetenskapliga undersökningar beviljas regelmässigt icke ur 80-årsfondens medel.

Ansökan om anslag göres skriftligen hos styrelsen för Konung Gustaf V:s 80-årsfond senast den 31 januari 1962 (adress: Försäkringsdomare F. Broberg, S:t Eriksgatan 79, 5 tr., Stockholm Va). Till ansökan skola fogas:

a) plan över den undersökning för vilken anslag sökes, innehållande jämväl uppgift om tid, då undersökningsarbetet beräknas vara utfört;

b) specificerat kostnadsförslag;

c) i förekommande fall uppgift om den institution, där sökanden ämnar utföra ifrågavarande arbete, ävensom, för den händelse sökanden ej själv förestår institutionen, intyg om tillstånd att där utföra arbetet; samt därest sökanden ej är en erkänd vetenskapsidkare;

d) handlingar — såsom utgivna skrifter, styrkt meritförteckning intyg av känd vetenskapsman — vilka utvisa, att sökanden äger nöjaktiga förutsättningar för behörig användning av sökt anslag.

Sedan förslag till utdelning av anslag uppgjorts av den i fondens stadgar föreskrivna granskningsnämnden beslutar fondens styrelse före den 15 maj 1962 angående utdelning av anslag samt om tid och övriga villkor för anslags utbekommande i varje särskilt fall. Under alla omständigheter skall det åligga anslagstagare att till fondstyrelsen avgiva en redogörelse, som upptager de genom den understödda undersökningen vunna resultaten. Anslagets slutbetslopp, som ej må sättas lägre än en fjärdedel av hela anslagssumman, får i regel utbetalas endast under förutsättning, att avgiven redogörelse blivit av fondstyrelsen godkänd. Skulle redogörelse, som ovan sägs, ej ha till fondstyrelsen inlämnats ett år efter den tid, då arbetet enligt framlagd plan skall vara utfört, är, därest ej styrelsen på motiverad ansökan därom annorlunda bestämmer, den inestående delen av anslagssumman förverkad.

Användes anslag till inköp av instrument, apparatur eller därmed jämförliga föremål, bestämmer fondstyrelsen i varje särskilt fall, huru med sagda föremål efter forskningens avslutande skall förfaras."

Third International Conference on Alcohol and Road Traffic

Two International Congresses on Alcohol and Road Traffic have been held, the first in Stockholm in 1950 and the second in Toronto in 1953.

The Third International Conference on Alcohol and Road Traffic will be held at B.M.A. House, Tavistock Square, London, from Monday, 3rd to Friday, 7th September, 1962.

His Royal Highness the Duke of Edinburgh has graciously consented to be its Patron, and the President will be the British Minister of Transport.

An International Committee and a Committee of Management have been appointed with Professor E. J. Wayne, Professor of the Practice of Medicine in the University of Glasgow, as Chairman of both Committees and Dr. J. D. J. Havard, Assistant Secretary of the British Medical Association, as their Secretary.

Further information from Dr J. D. J. Havard, B. M. A. House, Tavistock Square, London, W. C. 1.